

خاطرات آموزشیاران نهضت سوادآموزی خراسان

تحقیق: مرتضی نعیم، قربان ترخان، احسان مینایی‌واد،

حسین ضیاء، محسن فاطمی‌نژاد، سید سجاد جلینی

تدوین: اسماعیل شرفی، فاطمه کنعانی، زهره مومنی

سرشناسه: شرفی، اسماعیل، ۱۳۶۷-
 عنوان و نام پدیدآور: من به این آرم اعتماد دارم؛ خاطرات شفاهی فعالان نهضت سوادآموزی
 مشهد؛ تهیه واحد تاریخ شفاهی دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی؛ مصاحبه مرتضی
 نعیم، قربان ترخان، احسان مینایی؛ راد نگارش اسماعیل شرفی، فاطمه کنعانی، زهره مومنی.
 مشخصات نشر: تهران: راهیار، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۱۴۴ ص:، مصور (بخشی رنگی).
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۵۲۹-۹-۹
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 عنوان دیگر: خاطرات شفاهی فعالان نهضت سوادآموزی مشهد.
 موضوع: آموزش بزرگسالان -- ایران -- معلمان -- خاطرات
 موضوع: Diaries -- Iran -- Adult education teachers
 شناسه افزوده: کنعانی، فاطمه، ۱۳۷۲-
 شناسه افزوده: مومنی، زهره، ۱۳۵۷-
 شناسه افزوده: نعیم، مرتضی، ۱۳۶۹-
 شناسه افزوده: ترخان، قربان، ۱۳۵۲-
 شناسه افزوده: مینایی، راد، احسان، ۱۳۵۹-
 شناسه افزوده: نهضت سوادآموزی مشهد
 شناسه افزوده: دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی. واحد تاریخ شفاهی
 رده بندی کنگره: ۳۴۱۳۹۸ش ۹/الف / LC۵۲۵۷
 رده بندی دیویی: ۳۷۴/۹۵۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۰۲۵۵۵

www.ketab.ir

من به این آرم اعتماد دارم؛ خاطرات شفاهی فعالان نهضت سوادآموزی مشهد؛ تهیه واحد تاریخ شفاهی دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

تحقیق: مرتضی نعیم، قربان ترخان، احسان مینایی، راد نگارش: اسماعیل شرفی، فاطمه کنعانی، زهره مومنی

ویراستار: سجاد محمدی، هاجر صفائی

صفحه‌آر: حسین شهریار، مزرعه امامی

مدیر تولید: رضا کاظم‌لو

امور فنی: جاب: امیرحسین کریمی

ناشر: راهیار

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۵۲۹-۹-۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۴۰۰

قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان

دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی:

تهران، بلوار کشاورز، خیابان ۱۶ آذر، پلاک ۶۰، حسینیه هنر

مشهد، خیابان مدرس، کوچه مدرس ۴، پلاک ۱۰، حسینیه هنر

قم، خیابان معلم، بین معلم ۱۲ و میدان روح الله، پلاک ۱۳۱

تلفن: ۰۲۱۲۷۹۵۴۴

تلفن: ۰۲۱۳۸۶۷۵۷۲

تلفن: ۰۲۵۷۷۷۶۶۲۹۰

www.AmmarYar.ir

www.RaheYarPub.ir

www.VaKetab.ir

بخش مراکز بخش:

پاتوق کتاب: ۰۲۵۳۱۰۷۷

کتاب فردا: ۰۲۵۳۷۷۴۹۹۲

بخش کتاب‌برسان: ۰۵۱۳۷۷۷۷۷۷۷

بخش کتاب فک: ۰۹۱۳۳۲۵۳۲۸

www.ManVaKetab.ir

شهید کاظمی: ۰۲۵۳۷۷۴۰۸۴۴

به نشر: ۰۲۱۸۸۹۶۰۴۶۶

بخش کتاب‌پردازان: ۰۵۱۳۷۷۷۷۷۷۷

کتاب ظرفه: ۰۹۳۳۵۴۴۴۴۱۶

www.BookRoom.ir

پیشگفتار ناشر

ده‌ها هزار هسته فعالیت فرهنگی، مقارن سال‌های ابتدایی انقلاب اسلامی شکل گرفت که نقشی محوری در پیشبرد اهداف انقلاب داشت. از مساجد و مدارس دینی تا روضه‌ها، هیئت‌ها، انجمن‌های اسلامی و جلسات قرآن. همه اینها عامل اصلی انقلاب بودند در میان مردم و انقلاب از تربیت توده مردم به وسیله نهادهای این چنینی به وقوع پیوست. بستر این هسته‌ها و مراکز انقلاب، فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی بود؛ از اشعار و ترانه‌های اعتراضی و انقلابی گرفته تا پوسترها، کارت پستال‌ها، دیوارنوشته‌ها، نمایشنامه‌ها، تئاترها، مستندها، عکس‌ها و... همه و همه اجزای بودند در دست مردم و هنرمندان تا به گسترش و عمق فکری و عینی انقلاب یاری رسانند. همه این تحرکات، نوع متمایزی از هنر دریاری و نیز روشنفکری را جان بخشید: «فرهنگ و هنر مردمی انقلاب».

بعد از پیروزی انقلاب و شروع دفاع مقدس، به واسطه اوضاع خاص آن دوره، حضور مردمی در عرصه‌های اجتماعی، سیاسی و نظامی نیز پُررنگ شد و چهره‌ای خاص از فضای اجتماعی ایران دهه ۶۰ را تصویر کرد. حضور در راهپیمایی‌ها و تظاهرات‌ها و... حالا جای خودش را به حضور در نهضت سوادآموزی برای ریشه‌کن کردن بی‌سوادی، حضور در جهاد سازندگی برای مقابله با ظلم و فقر، حضور در مدارس و سنگرهای تربیتی برای پرورش و تربیت نسل‌ها، کمک‌های پشت جبهه برای اداره و کمک به دفاع، حضور خردسالان و نوجوانان در گروه‌های سرود و تئاتر مساجد و مدارس

برای زنده نگه داشتن فرهنگ انقلابی و... داده بود. این ظهور و بروزها قسمت مهمی از تاریخ انقلاب اسلامی است که ثبت نشده و نمی شود؛ تاریخی که متمایز با تاریخ سیاسی و نخبگانی رایج است؛ تاریخ مردمی و اجتماعی فرهنگ انقلاب.

توجه به این قسمت تاریخ، به شدت مهم، ضروری و فوری است؛ چراکه انقلاب اسلامی برای حیات خود در عرصه های مختلف نیاز به فرهنگ موجب انقلاب دارد و فرهنگ انقلاب تنیده است در تاریخ اش، ممزوج با زندگی مردم و روایت مردم از آن دوران که خود موجب بازتولید فرهنگ خواهد شد.

انقلاب در علوم انسانی نیاز به قرائت درست خود از این مقوله دارد و علوم انسانی ایرانی قطعاً از تجارب تربیتی، مدیریتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی مردم انقلابی در دهه ۵ و ۶۰ برخوردار خواهد خاست.

بایکوت و سانسور تاریخ اجتماعی و فرهنگی حرکت ها و جنبش های اسلامی، به تجربه انقلاب ایران محدود نمی شود؛ بلکه متأسفانه فراگیر است و از افغانستان تا مصر همه می گیرد.

«گنج»، جهاد برای آوار برداری از معادن و منابع انکار شده تاریخ معاصر در فضای ملی و بین المللی را تکلیف خود می داند و از همه فرهیختگان و دلبستگان انقلاب اسلامی در این مسیر طوعه ای استمداد می طلبد.

واحد تاریخ شفاهی

دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی